

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 458-1908)

Originalt emne

Foreninger

Foreninger/Den danske Købstadforening

Rigsdag

Rigsdag/Valgbestyrrelser til Rigsdagsvalg

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 7. januar 1909](#)
- 2) [Byrådsmødet den 28. januar 1909](#)
- 3) [Byrådsmødet den 18. februar 1909](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 7. januar 1909 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 458-1908)

Forslag til reviderede Love for "den danske Købstadforening".

Formanden ansaa det for bedst at nedsætte et Udvalg til at fremkomme med eventuelle Ændringsforslag.

Nørgaard fremhævede, at Forslaget var mere tidssvarende end de nugældende Love samt i Overensstemmelse med de nye Kommunallove. Han kunde oplyse, at der saavel i det Udvalg, der havde udarbejdet Forslaget, som i Repræsentantskabet var opnaaet Enighed om Forslaget, uagtet alle politiske Partier var repræsenteret.

Jakob Jensen mente, at Forslaget trængte haardt til Revision, hvis det skulde kunne

bruges, idet det gjorde det muligt for en enkelt Side i Bestyrelsen at holde alle andre nede.

Nørgaard gjorde atter opmærksom paa, at hele det nedsatte Udvalg, ogsaa Hr. Jakob Jensens Meningsfæller, havde tiltraadt Forslaget, efter hvilket Forholdstalsvalgmaaden skulde anvendes over hele Linien.

Simonsen kunde slutte sig til Hr. Jakob Jensen. Købstadforeningen havde hidtil ikke haft nogen overvættets stor Betydning, og Forslaget syntes at gaa ud paa saa vidt mulig at holde alt i de gamle Baner. Bestemmelserne om Forholdstalsvalg og 2/3 Majoritet var ret mærkelige, da Forholdstalsvalg maatte være tilstrækkelig. Endvidere var det ret mærkeligt, at Repræsentanterne kunde blive ved at fungere, selv efter at de ikke var Medlem af noget kommunalt Raad. I det hele taget trængte Forslaget paa adskillige Punkter til at ændres, og Taleren skulde derfor anbefale Nedsættelse af et Udvalg til at komme med Forslag om Ændringer.

Jakob Jensen ansaa det for ligegyldigt, om en enkelt Partifælle havde en anden Mening end han, idet han vilde have Lov til at gaa sine Veje, naar det foreslaaede ikke passede ham. Man skulde ikke af sine Meningsfæller lade sig binde i alle Henseender.

Nørgaard vilde efter de faldne Udtalelser anbefale Nedsættelse af et Udvalg, idet han ikke tvivlede om, at dette vilde komme til det Resultat, at Forslaget gjorde Ret og Skel til alle Sider.

Mousten fremhævede, at det forkerte ikke laa i, at der anvendtes Forholdstalsvalg, men i at dette foretoges to Gange. Efter Forslaget kunde et Parti paa 51 Medlemmer faa lige saa mange Repræsentanter som et Parti paa 100.

Mikael Johansen saa ikke synderlig Anledning til at nedsætte et Udvalg, da det var ret ligegyldigt, om Forslaget til de reviderede Love blev vedtaget eller ej.

Der nedsattes et Udvalg bestaaende af Formanden, Mikael Johansen, Mousten, Nørgaard og Simonsen.

Uddrag fra byrådsmødet den 28. januar 1909 - side 5

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 458-1908)

Indstilling fra vedkommende Udvalg om forskellige Ændringer i "Forslag til reviderede Love for "Den danske Købstadforening. "

Det samlede Udvalg foreslog følgende Ændringer.

§ 8. 3. og 4. Stykke affattes saaledes: "Bestyrelsen skal, naar Beslutning herom er taget paa et Repræsentantmøde, angaaende Anliggender, der har almindelig Interesse for Købstæderne og Handelspladserne, indgive Andragende til Regering og Rigsdag eller til begge i Forening.

Er et Forslag om Indgivelse af saadant Andragende blevet forkastet paa et Repræsentantmøde, kan Spørgsmaalet af mindst 5 Repræsentanter fordres forelagt det næste almindelige Købstadmøde, som da med simpel Stemme flerhed kan vedtage, at Andragendet skal indgives."

§ 9 affattes saaledes: "Paa Rejser i Købstadforeningens Anliggender erhoder ethvert Medlem af Repræsentantskabet og Bestyrelsen samt Sekretæren sine Rejseudgifter godtgjort efter Regning,

2. Klasses Jernbane og 1. Klasses Dampskib samt 10 Kr. i Dagpenge for hvert Døgn eller Dele deraf, han i saadan Anledning er fraværende fra sit Hjem."

§ 11. 1. Stykke, sidste Punktum affattes saaledes: "Endvidere afholdes, naar Bestyrelsen med Repræsentantskabets Billigelse finder Anledning dertil, eller naar der derom fremsættes Begæring af mindst 5 kommunale Raad, et ekstraordinært Købstadmøde."

De Herrer Mousten og Simonsen foreslog følgende Ændringer:

§ 3 udgaar, dog at sidste Sætning: "Desuden vælges et tilsvarende Antal Suppleanter, jfr. § 4 og 5" føjes til § 2.

§ 11. 4. Stykke affattes saaledes: "Stemmeafgivning ved Valg af Repræsentanter sker paa den Maade, at de delegerede møder med Fuldmagt til at stemme for alle Medlemmer af det Byraad, de repræsenterer."

§ 13 affattes saaledes: "Forandringer i disse Love kan kun vedtages paa et Købstadmøde."

Formanden forelagde de Ændringsforslag, der var indstillet af det samlede Udvalg.

Mousten havde sammen med Hr. Simonsen stillet Forslag om at lade § 3 udgaa, idet de

gik ud fra, at de forskellige Landsdele ved Anvendelsen af Forholdstalsvalg vilde være sikret det Antal Medlemmer af Repræsentantskabet, de kunde tilkomme. Hensigten med deres Ændringsforslag til § 11 var at faa de forskellige Partier repræsenteret i Repræsentantskabet i Forhold til deres Størrelse i Byraadene. Som Forslaget forelaa fra Repræsentantmødet, kunde det nemlig for mindre Byraads Vedkommende tænkes, at et Parti paa 4 Medlemmer vilde faa lige saa mange Repræsentanter som et Parti paa 7 Medlemmer, og et saadant Forhold maatte absolut anses for uretfærdigt. Ændringsforslaget til § 13 var stillet ud fra den Anskuelse, at det maatte være nok, naar en Lovændring blev vedtaget med Flertal.

Mikael Johansen anbefalede at stemme for det samlede Udvalgs Indstilling. Det forekom ham naturligt, at hver Landsdel fik sit fastsatte Antal Repræsentanter, hvorfor han ikke kunde anbefale de Herrer Moustens og Simonsens Ændringsforslag til § 3. Endvidere troede han, at de Herrer Ændringsforslag til § 11 vilde volde store Vanskeligheder navnlig med Hensyn til Delingen af det Antal Stemmer, de delegerede skulde have Fuldmagt til at afgive, ligesom det ogsaa vilde blive vanskeligt for et lille Parti som Venstre at blive repræsenteret. Med Hensyn til Ændringsforslaget til § 13 maatte han bemærke, at der i alle Foreninger fordredes kvalificeret Majoritet for en Lovændring, hvad sikkert ogsaa var det mest retfærdige.

Mousten kunde ikke indse, hvorledes Delingen af Stemmerne kunde volde Vanskeligheder, naar hvert Byraadsmedlem fik 1 Stemme. Ændringsforslaget til § 11 vilde aldeles ikke udelukke Venstre fra at blive repræsenteret, hvad dette Parti derimod vilde blive efter Forholdstalsvalgmaaden.

De af det samlede Udvalg foreslaaede Ændringer vedtoges, hvorimod de af Mousten og Simonsen stillede Ændringsforslag forkastedes.

Uddrag fra byrådsmødet den 18. februar 1909 - side 33

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 458-1908)

Den foreliggende Skrivelse

fra Købstadforeningen om Afholdelse af Købstadmøde den 26. d. M. til Vedtagelse af nye

Love toges til Efterretning, og Formanden, Mousten, Filtenborg, Nørgaard, Mikael
Johansen, Samuelson og Simonsen valgtes til paa Mødet at repræsentere Byraadet.

